

Przy Centrum Literatury i Języka – Planeta Lem powinna powstać łatwo dostępna **przestrzeń publiczna**. Nie chodzi tu jedynie o wartości urbanistyczne, lecz głównie o możliwość przeniesienia części aktywności na zewnątrz.

Budynek znacznie lepiej będzie mógł realizować idee komunikacji między ludźmi, gdy sam zatrze granice między tym, co dzieje się wewnątrz i dookoła niego.

Plac od strony ul. Na Zjeździe może służyć jako miejsce zbiórki dla wycieczek przed wejściem do Centrum, prezentacji instalacji plastycznych i wystaw plenerowych.

Niestety ze względu na duże obciążenie hałasem niemożliwa będzie tam praca ze słowem i dźwiękiem.

Ograniczenie przestrzeni publicznej do placu przed Składem Solnym znacznie zubożyłoby możliwości realizowania programu Centrum. Zlokalizowanie wystawy stałej na najwyższej kondygnacji i obniżenie poziomu

przestrzeni wielofunkcyjnej poniżej istniejącego poziomu gruntu umożliwiło uzyskanie ogólnodostępnej, możliwej

do wykorzystania na różne sposoby przestrzeni publicznej na terenie prawie całej działki.

Teren podzielono na **pasy funkcjonalne**. I tak kolejno od zachodu: Pas Wejścia, Pas Budynku Składu Solnego, Pas Aktywności i Pas Zieleni. Przestrzeń nad trzema z tych pasów zajmuje Wystawa Główna.

Pas Wejścia

stanowi utwardzoną powierzchnię wznoszącą się przy krawędziach – południowej, gdzie przykrywa wjazd do parkingu podziemnego, oraz północnej – zgodnie z rzeźbą terenu. Drzewa zachowane i posadzone dodatkowo w części północnej latem zapewnią cień, a powierzchnie o zmiennym nachyleniu będą mogły być wykorzystywane przez rolkarzy i skaterów. Będą tu gromadzić się wycieczki przed wejściem do Centrum. Jego powierzchnię

przeznaczyć można również na te działania, które nie wymagają pracy z dźwiękiem.

W Pasie Budynku Składu Solnego

rozpoczyna się zwiedzanie zespołu. Skrzydło południowe budynku mieści szatnie, kasy i toalety, w północnym zlokalizowano kawiarnię – księgarnię, której tarasy sięgają do pasów Wejścia i Aktywności. Otwory okienne zostaną powiększone, a nawierzchnia przylegających placów będzie kontynuacją nawierzchni parteru, dzięki czemu niemal w każdym miejscu będzie można przekraczać granice wydzielonych pasów funkcjonalnych.

Na piętrze zlokalizowano biura, pokoje spotkań i dodatkowo kilka pokoi gościnnych dla zapraszanych artystów i prelegentów.

Pas Aktywności

służyć ma tym wszystkim działaniom, które potrzebują dużej, utwardzonej, łatwej do utrzymania w czystości powierzchni. Ponieważ długi budynek Składu Solnego stanowi barierę akustyczną, aktywności dla których ta część terenu jest przeznaczona mogą zawierać elementy komunikacji werbalnej i dźwiękowej. Nadziemna część nowego budynku od południa wydziela z pasa aktywności dziedziniec gospodarczy i strefę dostaw. Zabytek i nowy obiekt bezpośrednio się ze sobą nie stykają, ponieważ połączenie między nimi przeprowadzone zostało w kondygnacji podziemnej.

Pas Zieleni,

w którym mieszczą się w całości przestrzenie wyznaczone planem tereny ZP.1 i ZP.2 w części północnej schodzi aż do poziomu -1 tworząc w ten sposób zewnętrzne audytorium ze sceną. Osoby

z zewnątrz mają wgląd do centralnej części przestrzeni wielofunkcyjnej, sali audytoryjnej i strefy księgozbioru. Z kolei dzięki szerokim otwarciom na zieleń, użytkownicy przestrzeni wielofunkcyjnej nie mają poczucia przebywania pod ziemią. Audytorium, wykorzystywane w czasie imprez plenerowych z udziałem publiczności, w dni powszednie służy jako czytelnia na wolnym powietrzu i miejsce wglądu na „drzewo języków” stanowiące rdzeń kompozycyjny Centrum. „Drzewo języków” stanowi również centralny punkt Pasa Zieleni. Aby Pas Zieleni jeszcze intensywniej przenikał się z wnętrzem, na antresoli [poz.0] zaprojektowano ogród zimowy wykorzystywany jako czytelnia. Ogród stanowić będzie jednocześnie naturalny filtr powietrza we wnętrzu.

Wysokie ściany w wielokondygnacyjnej, przenikającej się z zewnątrz częścią przestrzeni wielofunkcyjnej przeznaczone są pod murale. Od południa Pas Zieleni po „przebiciu się” przez bryłę budynku wznosi się ku górze. Osoby znajdujące się w strefie zieleni obu stronach budynku mają kontakt wzrokowy ze sobą i z wnętrzem.

Wystawa Główna

została podniesiona wysoko nad ziemię. Z równoległej do Wisły galerii widokowej będzie rozciągał się spektakularny widok na Kraków. Największą część bryły nadwieszono nad budynkiem Składu, żeby zapewnić widok na Plac Bohaterów Getta i kościół pw. Św. Józefa. Proponuje się tu zlokalizowanie mini kawiarenki.

Przestrzeń przeznaczoną pod wystawę można dowolnie dzielić zgodnie z potrzebami scenariusza. Jeden z możliwych wariantów przedstawiono na planszach.

Wystawa oświetlona ma być górnym, miękkim, północnym

światłem, którego natężenie można będzie dostosowywać do potrzeb scenariusza, domykając żaluzje przykrywające świetliki. Pozostałą powierzchnię dachu proponuje się pokryć panelami fotowoltaicznymi.

Budynek

w części podziemnej stanowi dwukondygnacyjną skrzynię żelbetową, która stanowi bazę dla stalowej struktury nadziemnej. Elewacje pokryte są perforowaną blachą – bardzo jasną i refleksyjną. Taki materiał w słońcu będzie lśnić, w cieniach odbijać otoczenie, a w nocy przepuszczać światło na zewnątrz. Można założyć, że rozległe, płaskie powierzchnie nie będą nigdy monotonne.

Komunikacja

budynku z miastem jest dwustronna i przeprowadzona została na możliwie wielu płaszczyznach. Jest to w pełni zgodne z ideą powołania Centrum. Szerokie przeszklenia w elewacjach z jednej strony kadrują widoki na zewnątrz, z drugiej odsłaniają wnętrza, wydarzenia i ich uczestników. Już samo wielopiętrowe, widoczne z wielu miejsc „drzewo języków” może być atrakcją przyciągającą w to miejsce wielu przechodniów. Udostępnienie prawie całego terenu działki dla różnego rodzaju aktywności przy umiejętnym wykorzystaniu stworzonych możliwości zagwarantuje żywą obecność licznych użytkowników. Także zmieniająca się w ciągu dnia i przepuszczająca światło nocą elewacja budynku komunikować będzie, że nie jest on bynajmniej pustą, martwą skorupą.